

Ş. Sayısı : 32

Devlet havayolları hizmetleri için 1939 malî yılına geçici taahhüd icrası hakkında kanun lâyihası ve Nafia ve Bütçe encümenleri mazbataları (1/13)

T. C.

Başvekâlet

Kararlar müdürlüğü

Sayı: 6/797

22 - II - 1939

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Devlet Havayolları hizmetleri için 1939 malî yılına geçici taahhüd icrası hakkında Maliye ve killiğince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetinin 9 - II - 1939 tarihli toplantısında Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihası esbabı mucibesile birlikte sunulmuştur.

Başvekil

Dr. R. Saydam

Devlet havayolları umum müdürlüğü bütçesinin 10 neu faslına mevzu tahsisat dahilinde 1939 malî yılına geçici taahhüde girişilmesi hakkındaki kanun projesinin mucib sebebler lâyihası

1 — Devlet hava yolları umum müdürlüğü- nün 1938 malî yılı bütçesinin onuncu faslına konulan tahsisat, umumî olarak :

a) Telsiz istasyonları kurulması;

b) Tayyareler satın alınması;

e) Meydanların ıslâhı (bilhassa pistler yapılması, istasyon binaları, hangarlar, atalyeler, su tesisatı ...)

d) Meydan emniyet ve hizmet vasıtaları.

Hizmetlerini ihtiva etmektedir. Bu hizmetlerin ifası için malî yıl başında derhal faaliyete başlanılmış ise de aşağıdaki sebeblerden dolayı bir sene içinde ikmallerine imkân olmayacağı anlaşılmıştır.

a) telsiz istasyonları için :

Tedkikat ve satın alma formalitasına muktazi zamandan sarfınazarbu istasyonların tesisi için malî senenin birinci ayında mukavele akdedilmiş olsa dahi telsiz cihazlarının mukavelenin imzası tarihinden sonra on aydan evvel imal ve teslimine imkân olmadığına ve bunların Türkiyeye vürudundan sonra kurulacakları mahallere nakil ve orada tesisleri ile tecrübe ve muayeneleri için asgarî dört aylık bir zamana ihtiyaç olduğuna göre bunların bir sene zarfında ikmallerine imkân yoktur.

b) Tayyareler satın alınması :

İdarenin esas ihtiyaçlarından olan tayyarelerin satın alınması için ihtiyaca göre yapılması iktiza eden etüdler ve bu etüdler için firmalarla yapılan temaslar idarenin bütün mesaisine rağmen yeni ikmal edilmiş bulunmakta ise de firmalar malî sene sonuna kadar tayyareleri teslim etmeği taahhüd etmemektedirler. Bu tayyareler için bu sene taahhüde girişilmediği takdirde önümüzdeki servis devresinde açılması mukarrer Adana, İzmir hatları işletilemeyecektir.

c) Meydanların ıslâhı :

Meydanların ıslâhı için idarece yapılan tedkikat ve eldeki tahsisatın ihtiyaca en uygun şekilde sarfı esasına müstenid hazırlıklar ikmal edilmiş bulunmakta ise de mevsimi geçmiş olduğundan pist ve drenaj gibi mevsimle alâkadar işlerin marttan hazirana kadar ikmaline imkân görülememek-

tedir. Bu işlerin bu seneden ihalesi yapılmadığı takdirde önümüzdeki servis senesi içinde seferlerin intizam ve emniyetine hiç bir şey ilâve edilmemiş bulunacaktır.

d) Meydan emniyet hizmet vasıtaları:

Yangın otomobili ve teçhizatı, arazoz, traktör ve saire gibi meydan hizmet ve emniyetine taallük eden asrî vasıtalar diğer emsali fennî vasıtalara nazaran büyük bir hususiyet arz etmektedir. Bunlardan ihtiyaca en uygun ve en müttekâmil olanlarını seçmek çok esaslı tedkiklere ve dolayısıyla zaman sarfına mütevakıf bulunmakta ve ekserisi yeniden imal edilecek olan bu vasıtaların imal ve tesellümü işinin malî sene sonuna kadar kalan beş buçuk aylık müddet zarfında ikmaline imkân bulunamamaktadır.

Netice ve hulâsa :

Yukarıda bahsi geçen ve doğrudan doğruya uçuş emniyeti ile alâkadar ve hava yolu tesisine esas teşkil eden hizmetlerin, mevcut tahsisat miktarı göz önünde bulundurularak, idarenin menfaatine uygun bir şekilde ifası için lüzumlu olan incelemeler yapılmış ve müttekâmil bir safhaya getirilmiş ise de bunların kuvveden file çıkarılması için ihale formalitesi, Avrupada imal ve tesellüm işlerinin 1938 malî yılı zarfında ikmalinin mümkün bulunmadığı neticesine varılmıştır.

Esasen ifası emredilen hizmet için muktazi tahsisat kabul buyurulmuş ve 1938 malî bütçe kanununun beşinci maddesile 1937 malî yılı için verilen tahsisattan tasarruf edilen kısmın tayyare ve telsiz mubayaalarına, bina ve hangar inşaatına sarfedilmek üzere devren tahsisi de tesbit edilmiş olduğuna ve yapılan bu talebin her hangi bir munzam tahsisat istihsali maksadına matuf olmayıp münhasıran yapılması lüzumlu hizmetlerin önümüzdeki malî yıl içinde ikmalî zaruretinden ileri geldiğine nazaran, Havayolları idaresinin teessüs ve inkişafı için her türlü müzaheret ve muaveneti esirgemeyen Yüksek Meclise ilişik kanun lâyihasının teklifine mecburiyet hâsıl olmuştur.

Nafia encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Nafia encümeni
Esas No. 1/13
Karar No. 2

19 - IV - 1939

Yüksek Reisliğe

Devlet havayolları hizmetleri için 1939 yılına geçici taahhüd icrası hakkında Maliye vekilliğince hazırlanan ve Başvekâletin 22 - II - 1939 tarih ve 6/797 numaralı tezkeresile Yüksek Meclise sunulan kanun lâyihası gerek Devlet havayollarından gelen memuru mahsusile ve gerek Maliye vekâleti müsteşarı hazır oldukları halde okundu ve konuşuldu :

Kanun metnine ve esbabı mucibesine nazaran Devlet havayolları için 3418 numaralı bütçe kanununun 5 nci maddesi mucibince 1937 malî senesi sarfedilemediği takdirde 1938 malî senesinde sarfına mezuniyet verilen tahsisat bakiyesile 1938 senesi bütçesinin 10 ncu faslındaki tesisat tahsisatı ki ceman 1 320 000 lira için 1939 yılına geçici taahhüd icrasına mezuniyet talep edilmektedir.

Filhakika telsiz istasyonları inşası ve bunlara muktazi malzeme mubayaası ve tayyare satım alınması, tayyare meydan ve tesisatının ıslah ve inşası ve meydan emniyet vasıtaları mubayaa ve tedariki hususları ecebi memleketlerle muhabere icrası ve sipariş itası ve siparişlerin imalile memleketimize vusulünü ve burada yerlerine konulmasını istilzam etmektedir. Bu işlerin ikmalî 1938 senesi zarfında temin edilemediği gibi 1939 senesinde de temin edileceği Encümenimizce de şüpheli ve müteassir görüldüğünden tahsisatı mezkûrenin 1940 senesine de sari olmak üzere tadili muvafık görülmüş ve bu husus Maliye müsteşarı tarafından da muvafık görülmüş olduğundan o veçhile tadil edilmiştir. Bu hale göre birinci ve ikinci maddeler ona göre yeniden yazılmıştır.

Kanunun aidiyeti dolayısıyla 4 ncü maddedeki Nafia vekâleti de Muhabere ve münakale vekâletine konularak tadil edilmiştir.

Buna göre hazırlanan kanun lâyihası havalesi veğhile Bütçe encümenine tevdi edilmek üzere Yüksek Reisliğe sunulmuştur.

Nafia E. Reisi	M. M.	Kâtib
Erzincan	Eskişehir	Manisa
A. Samih İlter	İz. Arukan	O. Erçin

Afyon K.	Ankara	Elâzığ
M. Gönenç	A. Baytın	F. Z. Çiyiltepe
Eskişehir	Isparta	İzmir
O. Işın	H. Özdamar	S. Epikmen
Kütahya	Malatya	Malatya
Sadri Ertem	M. Özpazarbaşı	V. Çınay
Niğde	Tokad	Ankara
H. Mengi	Gl. S. Üke	E. Demirel
Yozgad		
V. İzbudak		

Bütçe encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Bütçe encümeni
Mazbata No. 13
Esas No. 1/13

4 - V - 1939

Yüksek Reisliğe

Devlet havayolları hizmetleri için 1939 malî yılma geçici taahhüd icrası hakkında olub Başvekâletin 22 - II - 1939 tarih ve 6/797 sayılı tezeresile Yüksek Meclise sunulan kanun lâyihası Nafra encümeninin bu babdaki mazbatasile birlikte encümenimize verilmiş olmakla Münakalât vekâleti müsteşarı ve Devlet havayolları umum müdürü hazır oldukları halde okundu ve konuşuldu :

Devlet havayolları umum müdürlüğünün tesis masrafları faslında mevcut tahsisatın senesi zarfında sarfına, temin edilecek malzemenin mahiyetleri itibarile imkân bulunamaması sebebi ile, ri senelere sari taahhüd icrasına salâhiyet verilmesi maksadile teklif edildiği anlaşılan bu lâyiha esas itibarile kabul edilmiş ve 1938 bütçe kanununun 5 nci maddesi mucibince 1937 senesinden devredilen mikdarm mezkûr sene tahsilâtı ile tediyatı arasındaki fark nazarı itibare alınarak 360 000 lira olduğu ve bu suretle onuncu fasıldaki tahsisatın 1 320 000 liraya balığ olduğu anlaşılmış ve bu esasa göre lâyihanın teklif

veğhile bu rakam üzerinden kabulü Encümenimizce muvafık görülmüş ve ancak metne bu maksadları ifade edecek şekilde vuzuh verilmiştir.

Umumî Heyetin tasvibine konulmak üzere Yüksek Reisliğe sunuldu.

Reis	R. V.	Bu M. M.
Isparta	Kayseri	Trabzon
Mükerrem Ünsal	F. Baysal	Sırrı Day
Kâtib		
İstanbul	Bolu	Çanakkale
F. Öymen	Dr. Zihni Ülgen	R. Bulayırılı
Elâzığ	Erzincan	Kastamonu
M. F. Altay	İ. Artun	T. Coşkan
Kırklareli	Kırşehir	Kocaeli
B. Denker	M. Seyfeli	A. S. Akbaytuğan
Kütahya	Maraş	Mardin
A. Tiridoğlu	M. Bozdoğan	R. Erten
Muğla	Ordu	Urfa
H. Kitabcı	H. Yalman	Sami İşbay
Yozgad		
S. İçöz		

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Devlet havayolları hizmetleri için 1939 malî yılına geçici taahhüd icrası hakkında kanun lâiyhası

MADDE 1 — 1938 mlî yılı Devlet havayolları umum müdürlüğü bütçesinin 10 ncu (tesisat masrafları) faslına mevzu tahsisat ile 3418 sayılı kanunun 5 nci maddesi muclbince devredilen tahsisattan karşılığı mevkuftutulmak üzere telsiz istasyonları tesisi ve meydanların ıslahı, tayyare ve yedek malzemesi ve meydanlara aid emniyet ve hizmet vasıtalarının satın alınması, istasyon binası, hangar, atölye inşası ve su tesisatı vücade getirilmesi için (1 320 000) liraya kadar 1939 yılına geçici taahhüde girişmeye Nafia vekili mezundur.

MADDE 2 — Birinci madde mucibince 10 ncu fasıldaki tahsisattan mevkuftutulacak mikdar ile mütebakisinden sarfedilmeyen kısmı 1939 malî yılına devren varidat ve tahsisat kaydolunur.

MADDE 3 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

MADDE 4 — Bu kanunun hükümlerini icraya Maliye ve Nafia vekilleri memurdur.

9 II - 1939

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.
Dr. R. Saydam	T. F. Sılay	N. Tınaz
Da. V.	Ha. V.	Mal. V.
Faik Öztrak	Ş. Saracoğlu	F. Ağralı
Mf. V.	Na. V.	İk. V.
Yücel	A. Çetinkaya	H. Çakır
S. İ. M. V.	G. İ. V.	Zr. V.
Dr. H. Alataş	Rana Tarhan	Muhlis Erkmen

NAFİA ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

Devlet havayolları hizmetleri için 1939 malî yılına geçici taahhüd icrası hakkında kanun lâiyhası

MADDE 1 — 1938 malî yılı Devlet havayolları umum müdürlüğü bütçesinin 10 ncu (tesisat masrafları) faslına mevzu tahsisat ile 3418 sayılı kanunun 5 nci maddesi mucibince devredilen tahsisattan karşılığı mevkuftutulmak üzere telsiz istasyonları tesisi ve meydanların ıslahı, tayyare ve yedek malzemesi ve meydanlara aid emniyet ve hizmet vasıtalarının satın alınması, istasyon binası, hangar, atölye inşası, telefon ve su tesisatı vücade getirilmesi için (1 320 000) liraya kadar 1939 ve 1940 malî yıllarına geçici taahhüde girişmeye Muhabere ve münakale vekili mezundur.

MADDE 2 — Birinci madde mucibince 10 ncu fasıldaki tahsisattan mevkuftutulacak mikdardan sarfedilmeyen kısmı 1939 ve 1940 malî yıllarda açılacak hususî fasıllara devren varidat ve tahsisat kaydolunur.

MADDE 3 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

MADDE 4 — Bu kanunun hükümlerini yürütmeğe Maliye ve Muhabere ve münakale vekilleri memurdur.

BÜTÇE ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

Devlet havayolları hizmetleri için 1939 ve 1940 malî yıllarına geçici taahhüd icrası hakkında kanun lâyihası

MADDE 1 — Devlet havayolları umum müdürlüğü 1938 malî yılı bütçe kanununa bağlı (A) cedvelinin 10 ncu (tesisat masrafları) faslına mevzu tahsisat ile mezkûr kanunun 5 nci maddesi mucibince bu idarenin 1937 malî yılı bütçesinden bu fasla devredilen tahsisatın baliğ olduğu 1 320 000 liradan karşılığı mevkuf tutulmak suretile telsiz istasyonları tesis ve meydanların ıslahı, tayyare ve yedek malzemesi ve meydanlara aid emniyet ve hizmet vasıtalarının satın alınması, istasyon binası, hangar, atelye inşası, telefon ve su tesisatı vücade getirilmesi için 1939 ve 1940 malî yıllarına geçici taahhüde girişmeğe Münakalât vekili mezundur.

MADDE 2 — Birinci madde mucibince onuncu fasıldaki tahsisattan mevkuf tutulan veya sarfedilmeyen mikdar 1939 ve 1940 malî yıllarında açılacak hususî fasıllara devren varidat ve aynı suretle sarfedilmek üzere tahsisat kaydolunur.

MADDE 3 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

MADDE 4 — Bu kanunun hükümlerini icraya Maliye ve Münakalât vekilleri meurdur.

